C/2025/645

10.2.2025

RÅDETS HENSTILLING

af 21. januar 2025

om godkendelse af Slovakiets nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag

(C/2025/645)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121,

som henviser til forordning (EU) 2024/1263, særlig artikel 17,

som henviser til forordning (EU) nr. 1176/2011, særlig artikel 8, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

GENERELLE BETRAGTNINGER

(1) Den 30. april 2024 trådte en reformeret ramme for økonomisk styring i EU i kraft. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning ([1]) udgør sammen med den ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 om gennemførelse af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud ([2]) og det ændrede rådsdirektiv 2011/85/EU om medlemsstaternes budgetmæssige rammer ([3]) de væsentligste elementer i EU's reformerede ramme for økonomisk styring. Rammens formål er at fremme sunde og holdbare offentlige finanser og bæredygtig og inklusiv vækst og modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer samt forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Den fremmer også det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse af reglerne.

(2) De nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, som medlemsstaterne forelægger Rådet og Kommissionen, er det centrale element i den nye ramme for økonomisk styring. Planerne skal opfylde to mål: i) sikre, at bl.a. den offentlige gæld ved udgangen af tilpasningsperioden er på en troværdig nedadgående kurs eller fastholdes på et forsvarligt niveau, og at det offentlige underskud nedbringes og fastholdes under referenceværdien på 3 % af BNP på mellemlang sigt, og ii) sikre gennemførelsen af reformer og investeringer, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og håndterer EU's fælles prioriteter. Med henblik herpå skal hver plan indeholde et mellemfristet tilsagn om en nettoudgiftskurs ([4]), som reelt skaber en budgetmæssig begrænsning i hele planens varighed, der dækker en periode på fire eller fem år (afhængigt af den berørte medlemsstats normale valgperiode). Derudover skal der i planen redegøres for, hvordan medlemsstaten vil sikre gennemførelsen af reformer og investeringer, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, navnlig i de landespecifikke henstillinger (herunder dem, der vedrører proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer, hvis det er relevant), og hvordan medlemsstaten vil håndtere Unionens fælles prioriteter. Perioden for finanspolitisk tilpasning dækker fire år og kan forlænges med op til tre år, hvis medlemsstaten giver tilsagn om at gennemføre en række relevante reformer og investeringer, der opfylder kriterierne i forordning (EU) 2024/1263.

(3) Når planen er forelagt, skal Kommissionen vurdere, om den opfylder kravene i forordning (EU) 2024/1263.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rådets forordning (EU) 2024/1264 af 29. april 2024 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Rådets direktiv (EU) 2024/1265 af 29. april 2024 om ændring af direktiv 2011/85/EU om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2 i forordning (EU) 2024/1263, dvs. offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(4) På grundlag af en henstilling fra Kommissionen skal Rådet derefter vedtage en henstilling med henblik på at fastsætte den pågældende medlemsstats nettoudgiftskurs og, hvor det er relevant, godkende det sæt af reform- og investeringstilsagn, der ligger til grund for en forlængelse af den finanspolitiske tilpasningsperiode.

BETRAGTNINGER VEDRØRENDE SLOVAKIETS NATIONALE MELLEMFRISTEDE PLAN FOR FINANS- OG STRUKTURPOLITISKE TILTAG

(5) Den 15. oktober 2024 forelagde Slovakiet sin nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag for Rådet og Kommissionen. Planen blev forelagt, efter at den frist, der er fastsat i artikel 36 i forordning (EU) 2024/1263, var blevet forlænget efter aftale med Kommissionen i lyset af Slovakiets begrundelser.

Forløb forud for forelæggelse af planen

(6) Som ramme for den dialog, der fører til forelæggelse af nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, meddelte Kommissionen den 21. juni 2024 i henhold til artikel 9 i forordning (EU) 2024/1263 Slovakiet en referencekurs ([5]). Kommissionen offentliggjorde referencekursen den 15. oktober 2024 ([6]). Referencekursen er risikobaseret og sikrer, at den offentlige gæld senest ved udgangen af den finanspolitiske tilpasningsperiode, forudsat at der ikke træffes yderligere budgetforanstaltninger efter tilpasningsperioden, er på en troværdig nedadgående kurs eller fastholdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt, og at det offentlige underskud bringes ned under 3 % af BNP i tilpasningsperioden og fastholdes under denne referenceværdi på mellemlang sigt. Det mellemlange sigt er defineret som en periode på ti år efter udgangen af tilpasningsperioden. I overensstemmelse med artikel 6, litra d), og artikel 7 og 8 i forordning (EU) 2024/1263 er referencekursen også i overensstemmelse med underskudsbenchmarket, sikkerhedsforanstaltningen vedrørende gældsholdbarhed og sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed. Referencekursen for Slovakiet, som er baseret på Kommissionens antagelser, der understøtter den forudgående vejledning fremsendt i juni 2024, og tager udgangspunkt i en fireårig tilpasningsperiode, tilsiger, at nettoudgifterne ikke stiger med mere end de værdier, der fremgår af tabel 1. Det svarer til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne på 2,0 % i løbet af tilpasningsperioden (2025-2028).

Tabel 1: Referencekurs, som Kommissionen meddelte Slovakiet den 21. juni 2024

	2025	2026	2027	2028	Gennemsnit 2025-2028
Maksimal vækst i nettoudgifterne (årlig, i %)	2,8	2,0	1,6	1,5	2,0

Kilde: Kommissionens beregninger.

(7) I overensstemmelse med artikel 12 i forordning (EU) 2024/1263 førte Slovakiet og Kommissionen en teknisk dialog fra juni til september 2024. Dialogen vedrørte hovedsagelig Slovakiets påtænkte nettoudgiftskurs og de underliggende antagelser herfor (især en udskudt finanspolitisk tilpasning i 2026 som følge af forsvarsinvesteringer og national medfinansiering af EU-finansierede tilskud) samt de reformer og investeringer, der påtænkes gennemført som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og på Unionens fælles prioriteter med hensyn til en retfærdig grøn og digital omstilling, social og økonomisk modstandsdygtighed, energisikkerhed og opbygning af forsvarskapacitet.

(8) Ifølge de oplysninger, Slovakiet har givet i planen, blev den nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i overensstemmelse med artikel 11, stk. 3, og artikel 36 (1), litra c), i forordning (EU) 2024/1263 i september og oktober 2024 drøftet på Det Økonomiske og Sociale Råd, som omfatter fagforeninger, arbejdsgiverforeningen, arbejdsgiversammenslutningen og kommunerne i Slovakiet.

([5]) Den forudgående vejledning, der meddeles medlemsstaterne og Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, omfatter kurser uden og med en forlængelse af tilpasningsperioden (dvs. henholdsvis fire og syv år). Den omfatter også de væsentligste initialbetingelser og underliggende antagelser, der lægges til grund i Kommissionens ramme for mellemfristede fremskrivninger af den offentlige gæld. Referencekursen blev beregnet på grundlag af den metode, der er beskrevet i Kommissionens »Debt Sustainability Monitor 2023« (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Den er baseret på Kommissionens forårsprognose 2024 og dennes mellemfristede fremskrivninger til 2033, og BNP-væksten og aldringsomkostningerne på lang sigt er i tråd med Kommissionens og Rådets fælles rapport om befolkningens aldring 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#slovakia.

Andre relevante procedurer

(9) Den 26. juli 2024 fastslog Rådet, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud i Slovakiet på grund af manglende overholdelse af underskudskriteriet ([7]). Nærværende henstilling falder sammen med Rådets henstilling i henhold til artikel 126, stk. 7, i TEUF med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud i Slovakiet til ophør ([8]). Den samtidige vedtagelse af de to henstillinger er tilpasset efter og begrundet i overgangen til den nye ramme for økonomisk styring og sikrer sammenhæng mellem de anbefalede tilpasningskurser.

(10) Den 15. oktober 2024 forelagde Slovakiet sit udkast til budgetplan for 2025. Kommissionen vedtog en udtalelse om nævnte udkast til budgetplan den 26. november 2024 ([9]).

(11) Den 19. juni 2024 konkluderede Kommissionen, at Slovakiet er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Slovakiet står navnlig over for sårbarheder i forbindelse med omkostningskonkurrenceevnen, balancen over for udlandet, boligmarkedet og husholdningernes gæld ([10]).

(12) Den 21. oktober 2024 rettede Rådet en række landespecifikke henstillinger til Slovakiet som led i det europæiske semester ([11]).

SAMMENDRAG AF PLANEN OG KOMMISSIONENS VURDERING HERAF

(13) I overensstemmelse med artikel 16 i forordning (EU) 2024/1263 har Kommissionen foretaget følgende vurdering af planen:

Kontekst: makroøkonomisk og finanspolitisk situation og udsigter

(14) Den økonomiske aktivitet i Slovakiet steg med 1,4 % i 2023 på grund af faldet i det private og det offentlige forbrug. Ifølge Europa-Kommissionens efterårsprognose 2024 forventes økonomien at vokse med 2,2 % i 2024 som følge af et robust privatforbrug, men en svækket eksportefterspørgsel. I 2025 forventes det reale BNP at stige med 2,3 %, primært drevet af det private forbrug og investeringer. I 2026 forventes det reale BNP at stige med 2,5 % som følge af et robust privatforbrug og en positiv nettoeksport. Væksten i potentielt BNP i Slovakiet forventes i prognoseperioden (dvs. 2024-2026) at falde beskedent fra 2,3 % i 2024 til 2,2 % i 2026. Arbejdsløsheden lå på 5,8 % i 2023 og vil ifølge Kommissionens fremskrivninger være på 5,5 % i 2024, 5,3 % i 2025 og 5,1 % i 2026. Inflationen (BNP-deflatoren) ventes at falde fra 10,1 % i 2023 til 4,4 % i 2024 og vurderes at nå 3,8 % i 2025 og 2,8 % i 2026.

(15) Hvad angår den finanspolitiske udvikling, udgjorde Slovakiets offentlige underskud i 2023 5,2 % af BNP. Ifølge Europa-Kommissionens efterårsprognose 2024 ventes det at udgøre 5,8 % af BNP i 2024 for derefter at falde til 4,7 % af BNP i 2025 og – ud fra en antagelse om uændret politik – til 4,1 % i 2026. Europa-Kommissionens efterårsprognose 2024 tager hensyn til Slovakiets budgetforslag for 2025, som regeringen fremsatte for det nationale parlament i oktober. Den offentlige gæld udgjorde 56,1 % af BNP ved udgangen af 2023. Ifølge Europa-Kommissionens efterårsprognose 2024 ventes gældskvoten at stige til 58,9 % af BNP ved udgangen af 2024. Den forventes at stige til 59,8 % af BNP ved udgangen af 2025 og 61,8 % ved udgangen af 2026. Kommissionens finanspolitiske fremskrivninger tager ikke hensyn til de politiktilsagn, der er indeholdt i de mellemfristede planer, før de understøttes med troværdigt bebudede og tilstrækkeligt specificerede konkrete politiske foranstaltninger.

Nettoudgiftskurs og væsentligste makroøkonomiske antagelser i planen

(16) Slovakiets nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag dækker perioden 2025-2028 og fremlægger en finanspolitisk tilpasning over fire år.

(17) Planen indeholder alle de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 13 i forordning (EU) 2024/1263.

(18) Planen indeholder et tilsagn om en nettoudgiftskurs som angivet i tabel 2, som svarer til en gennemsnitlig vækst i nettoudgifterne på 2,0 % i perioden 2025-2028. Den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne, der er angivet i planen for tilpasningsperioden (2025-2028), svarer til ([12]) referencekursen som meddelt af Kommissionen den 21. juni 2024. I planen antages det, at væksten i potentielt BNP vil falde gradvist fra 2,4 % i 2025 til 1,4 % i 2028. Samtidig ventes vækstraten for BNP-deflatoren ifølge planen at falde fra 4,6 % i 2024 til 3,2 % i 2025 og 2,9 % i 2028.

([7]) EUT L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2129/oj.
([8]) Henstilling med henblik på Rådets henstilling med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Slovakiet til ophør (COM(2024) 958 final af 26.11.2024).
([9]) Kommissionens udtalelse om Slovakiets udkast til budgetplan (C(2024) 9065 final af 26.11.2024).
([10]) Tillæg 4 til meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank (COM(2024) 600 final).
([11]) Rådets henstilling af 21. oktober 2024 om Slovakiets økonomiske, budgetmæssige, beskæftigelsesmæssige og strukturelle politikker.
([12]) Forskellen ses ikke på grund af afrunding.

Tabel 2: Nettoudgiftskurs og væsentligste antagelser i Slovakiets plan

	2024	2025	2026	2027	2028	Gennemsnit i planens løbetid 2025-2028
Vækst i nettoudgifterne (årlig, i %)	6,2	3,8	0,9	1,6	1,5	2,0
Vækst i nettoudgifterne (kumuleret, i %)	6,2	10,3	11,2	13,0	14,8	ikke relevant
Vækst i potentielt BNP (i %)	2,3	2,4	1,7	1,4	1,4	1,7
Inflation (vækst i BNP-deflator, i %)	4,6	3,2	3,1	3,0	2,9	3,1

Kilde: Slovakiets mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag og Kommissionens beregninger.

Betydning af planens tilsagn vedrørende nettoudgifterne for den offentlige gæld

(19) Hvis den nettoudgiftskurs, der er givet tilsagn om i planen, og de underliggende antagelser realiseres, vil den offentlige gæld ifølge planen gradvist stige fra 58,5 % af BNP i 2024 til 62,1 % i 2027 og derefter begynde at falde til 61,4 % ved udgangen af tilpasningsperioden (2028), jf. nedenstående tabel. Traktatens referenceværdi på 60 % af BNP forventes at blive overskredet for første gang i 2026 med niveauet 61,6 % af BNP og fortsætte med at ligge over referenceværdien i de sidste år i tilpasningsperioden. Herefter forventes gældskvoten på mellemlang sigt (dvs. frem mod 2038) ifølge planen gradvist at falde til 54,8 % af BNP i 2038.

Tabel 3: Udvikling i offentlig gæld og offentlig saldo ifølge Slovakiets plan

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Offentlig gæld (i % af BNP)	56,0	58,5	59,8	61,6	62,1	61,4	54,8
Offentlig saldo (i % af BNP)	- 4,9	- 5,9	- 5,1	- 3,9	- 2,9	- 1,8	- 2,3

Kilde: Slovakiets mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag.

Ifølge planen vil den offentlige gæld således blive bragt ned under traktatens referenceværdi på 60 % af BNP på mellemlang sigt. Dette er troværdigt ud fra planens antagelser, da gælden forventes at være under 60 % af BNP i 2038 ifølge alle deterministiske stresstest i Kommissionens gældsholdbarhedsanalyse. På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med gældskravet som fastsat i artikel 6, litra a), og artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1263.

Betydning af planens tilsagn vedrørende nettoudgifterne for den offentlige saldo

(20) Baseret på nettoudgiftskursen og antagelserne i planen forventes det offentlige underskud at nå 5,9 % af BNP i 2024 og gradvist falde til 1,8 % i 2028. Underskuddet forventes at stige igen til et niveau under 3 % af BNP i 2027, nærmere bestemt 2,9 %. Ifølge planen vil den offentlige saldo således ikke overstige referenceværdien på 3 % af BNP ved udgangen af tilpasningsperioden (2028). Samtidig vil det offentlige underskud ikke overstige 3 % af BNP i de ti år, der følger efter tilpasningsperioden (dvs. frem til 2038). På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med underskudskravet som fastsat i artikel 6, litra b), og artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2024/1263.

Tidsprofil for den finanspolitiske tilpasning

(21) Den finanspolitiske tilpasning, der er beskrevet i planen – målt som ændringen i den strukturelle primære saldo – er koncentreret i slutningen af perioden sammenlignet med den lineære kurs, der kræves efter artikel 6, litra c), i forordning (EU) 2024/1263. I 2025 er den finanspolitiske tilpasning af den strukturelle primære saldo 0,8 procentpoint, hvilket er 0,5 procentpoint mindre end den gennemsnitlige årlige tilpasning i planens løbetid. Den mindre ambitiøse finanspolitiske tilpasning i 2025 skyldes en udskudt gennemførelse af militære investeringer fra tidligere år, som beløber sig til 0,4 % af BNP i 2025. Tilpasningen udskydes derfor til 2026, hvor den planlagte tilpasning af den strukturelle primære saldo forventes at være 0,5 procentpoint højere end den gennemsnitlige årlige tilpasning. I 2027 og 2028 er tilpasningen for den strukturelle primære saldo lineær. På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med sikkerhedsforanstaltningen mod udskydelse som fastsat i artikel 6, litra c), og overgangsbestemmelsen i artikel 36, stk. 1, litra e), i forordning (EU) 2024/1263.

Tabel 4: Udvikling i strukturel primær saldo ifølge Slovakiets plan

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Strukturel primær saldo (i % af BNP)	- 3,5	- 4,3	- 3,5	- 1,7	- 0,3	1,0
Ændring i strukturel primær saldo (procentpoint)	ikke relevant	- 0,8	0,8	1,8	1,3	1,3

Kilde: Slovakiets mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag.

Overensstemmelse med proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud

(22) Den nettoudgiftskurs, der er anført i planen, er i overensstemmelse med kravene i henhold til proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (navnlig den årlige strukturelle minimumstilpasning, der er fastsat i artikel 3, stk. 4, tredje afsnit, i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97).

Planens overensstemmelse med sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed

(23) Kravet under den forebyggende del som fastsat i artikel 8 i forordning (EU) 2024/1263 om sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed, som tager sigte på at sikre en fælles margen i forhold til referenceværdien for underskud på 3 %, gælder for Slovakiet fra og med 2028, da underskuddet efter planen vil være under 3 % af BNP i 2027. For at sikre en fælles strukturel modstandsdygtighedsmargen på 1,5 % bør den årlige tilpasning af den strukturelle primære saldo i 2028 derfor ikke være under 0,4 % af BNP, hvis det strukturelle underskud har ligget over 1,5 % af BNP i 2027. Den finanspolitiske tilpasning, der følger af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen, udgør 1,3 % i 2028. På basis af de politiske tilsagn og de makroøkonomiske antagelser i planen er den nettoudgiftskurs, der er angivet i planen, således i overensstemmelse med sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed.

Planens overensstemmelse med sikkerhedsforanstaltningen vedrørende gældsholdbarhed

(24) Ifølge planen vil den offentlige gæld ligge mellem 60 % og 90 % af BNP i 2026, 2027 og 2028. Eftersom det offentlige underskud ifølge planen vil falde ned under 3 % af BNP i 2027, hvilket vil føre til en ophævelse af afgørelsen om konstatering af et uforholdsmæssigt stort underskud i det sidste år af tilpasningsperioden, finder sikkerhedsforanstaltningen vedrørende gældsholdbarhed dog ikke anvendelse i den periode, som planen dækker.

Makroøkonomiske antagelser i planen

(25) Planen er baseret på en række makroøkonomiske og finanspolitiske antagelser, der stemmer overens med Kommissionens antagelser som meddelt Slovakiet den 21. juni 2024. I forhold til referencekursen tages der i planen hensyn til flere tilgængelige oplysninger, og der medtages derfor ajourførte makroøkonomiske og finanspolitiske indikatorer. Virkningen af denne ajourføring påvirker ikke i væsentlig grad den gennemsnitlige vækst i nettoudgifterne ifølge planen i forhold til referencekursen.

Den finanspolitiske strategi i planen

(26) Ifølge den vejledende finanspolitiske strategi i planen vil tilsagnene vedrørende nettoudgifterne hovedsagelig blive opfyldt ved hjælp af diskretionære indtægtsstigninger. Planen omfatter foranstaltninger, der udgør en tredjedel af det målsatte beløb, mens de resterende to tredjedele vil blive specificeret i de efterfølgende årlige budgetter. Den planlagte finanspolitiske konsolidering i 2025 er baseret på de planlagte indtægtsforøgende og udgiftsreducerende foranstaltninger i udkastet til budgetplan for 2025. Det omfatter en forøgelse af moms, selskabsskat og punktafgifter på tobaksvarer, nye afgifter på finansielle transaktioner for virksomheder samt nye punktafgifter på søde drikkevarer og ikketobaksholdige produkter. På udgiftssiden omfatter disse foranstaltninger en afvikling af nuværende støtteforanstaltninger relateret til høje energipriser og en nedskæring i de offentlige lønninger. De diskretionære indtægtsstigninger beløber sig til 1,6 % af BNP, mens udgiftsreduktionerne beløber sig til 0,6 % af BNP. Slovakiet planlægger imidlertid også at øge udgifterne med 0,6 % af BNP, hvilket resulterer i en nettokonsolidering på 1,6 % af BNP.

(27) Den nøjagtige specifikation af de pågældende politiske foranstaltninger skal bekræftes eller justeres og kvantificeres i de årlige budgetter. Samtidig er der dog stadig visse risici forbundet med gennemførelsen af den vejledende finanspolitiske strategi i planen. Disse risici skyldes, at den finanspolitiske tilpasning primært er baseret på diskretionære indtægtsstigninger. Byrden ved den stærke konsolideringsindsats er skævvredet mod husholdninger og virksomheder frem for det offentlige. En sådan konsolideringsstrategi kan have yderligere makroøkonomiske virkninger med potentielle finanspolitiske konsekvenser. Navnlig indebærer en skattebaseret konsolidering en finanspolitisk risiko i form af lavere skatteindtægter end antaget i planen. Udkastet til budgetplan for 2025 præciserer de politiske foranstaltninger, der skal føre til opfyldelsen af tilsagnet vedrørende nettoudgifterne for 2025 ([13]).

Påtænkte reformer og investeringer i planen, som reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og håndterer Unionens fælles prioriteter

(28) I planen beskrives politiske hensigter vedrørende reformer og investeringer med henblik på at reagere på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, navnlig de landespecifikke henstillinger, herunder henstillingerne relateret til proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer, og håndtere EU's fælles prioriteter. Planen omfatter nærmere bestemt 18 reformer og 11 investeringer, hvoraf 18 af disse støttes finansielt af genopretnings- og resiliensfaciliteten og én også af fondene under samhørighedspolitikken.

(29) Hvad angår den fælles prioritet om en retfærdig grøn omstilling, herunder klimamålene i forordning (EU) 2021/1119, omfatter planen den modernisering af kulstoffattig transportinfrastruktur, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og hvis mål er at øge længden af den ombyggede eller moderniserede rene jernbaneinfrastruktur. Denne foranstaltning har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger for 2019, 2020, 2022 og 2023 om bæredygtig offentlig transport og mindskelse af afhængigheden af fossile brændstoffer. Planen omfatter desuden (under genopretnings- og resiliensplanen) projekter, der har til formål at håndtere udfordringerne i forbindelse med den grønne omstilling gennem iværksættelse af tematiske indkaldelser, der er i overensstemmelse med prioriteterne i Horisont Europa. Disse investeringer er en reaktion på de landespecifikke henstillinger, der blev rettet til Slovakiet i 2019, 2020, 2022 og 2023 om at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer, fremme den grønne omstilling og koncentrere investeringer omkring forskning og innovation. Planen indeholder også andre grønne omstillingsforanstaltninger, der er omfattet af genopretnings- og resiliensplanen, såsom en reform af elmarkedet, en ændring af affaldsloven, begge allerede gennemført, og naturbeskyttelsesloven og vandloven. For at fremme en retfærdig digital omstilling har Slovakiet medtaget foranstaltninger såsom et elektronisk faktureringssystem og forbedrede elektroniske tjenester til finansadministrationen. Disse foranstaltninger har til formål at bekæmpe skatteunddragelse og fremme en kundecentreret tilgang. De er direkte knyttet til de landespecifikke henstillinger til Slovakiet i 2022, 2023 og 2024, hvori der opfordredes til at forbedre overholdelsen af skattereglerne og styrke digitaliseringen af skatteforvaltningen. Planen omfatter også en investering i forskning og innovation til støtte for digitaliseringen af økonomien (under genopretnings- og resiliensplanen), som har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2024 om at støtte forskning og innovation og konkurrenceevnen. Derudover omfatter den en reform med henblik på at oprette en centraliseret platform for offentlige indkøb af IT-ressourcer (under genopretnings- og resiliensplanen), som bidrager til at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2020 om digital infrastruktur og offentlige tjenester af høj kvalitet.

(30) Hvad angår den fælles prioritet om social og økonomisk modstandsdygtighed, herunder den europæiske søjle for sociale rettigheder, indeholder planen flere foranstaltninger. For at bidrage til social modstandsdygtighed indføres der en mere målrettet skattegodtgørelse til støtte for familier med børn med særligt fokus på lavindkomsthusstande. Denne foranstaltning har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2022, 2023 og 2024 om at forbedre effektiviteten af de offentlige udgifter og gøre skattemikset mere understøttende for inklusiv og bæredygtig

([13]) Jf. Kommissionens udtalelse om Slovakiets udkast til budgetplan (C(2024) 9065 final af 26.11.2024).

vækst. Social modstandsdygtighed kædes sammen med energiomstilling i investeringen vedrørende renovering af boliger for energifattige husstande, som har til formål at øge antallet af renoverede boliger for personer, der er i risiko for energifattigdom, og som har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020, 2022 og 2023. Slovakiet har desuden medtaget en reform for at styrke inklusion og desegregation på uddannelsesområdet som led i en ny skolelovpakke og har dermed til hensigt at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2024 om forbedring af uddannelsernes kvalitet og inklusion, navnlig for børn fra dårligt stillede miljøer. Andre foranstaltninger til forbedring af den sociale modstandsdygtighed omfatter gennemførelsen af børnehavekapaciteten (under genopretnings- og resiliensplanen), fastslåelsen af særlige uddannelsesbehov og udarbejdelsen af metodologisk materiale (under genopretnings- og resiliensplanen) og reformen af læseplanerne for grundskolerne (under genopretnings- og resiliensplanen), som alle har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2024 om forbedring af uddannelsernes kvalitet og inklusion, forbedring af adgangen til økonomisk overkommelig børnepasning og fremme af integrationen af dårligt stillede grupper. Foranstaltninger vedrørende økonomisk modstandsdygtighed indebærer udvikling af en industripolitik for Slovakiet for 2027-2035, som har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2024 om behovet for at forbedre konkurrenceevnen. Derudover har Slovakiet medtaget en reform af forvaltningen, evalueringen og støtten på området videnskab, forskning og innovation (under genopretnings- og resiliensplanen) og en investering til støtte for samarbejdet mellem virksomheder, den akademiske verden og FoU-organisationer, som begge har til formål at efterleve tilsvarende landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2024 om støtte til forskning og innovation og forbedring af konkurrenceevnen. Endelig sigter Slovakiet mod at ændre bygningsloven, strømline byggeprocedurerne og udvide tilgængeligheden af lejeboliger for at opfylde de landespecifikke henstillinger for 2019, 2023 og 2024 vedrørende de makroøkonomiske sårbarheder, som landet oplever i forbindelse med boligmarkedet. Landet sigter også mod at gennemføre loven om statsstøtte til almene boliger for at øge adgangen til økonomisk overkommelige lejemuligheder.

(31) Med hensyn til den fælles prioritet om energisikkerhed omfatter planen en reform af udarbejdelsen af lovgivningsforslag med henblik på effektiv gennemførelse af brintteknologier i overensstemmelse med EU's krav og de nationale prioriteter, nærmere bestemt handlingsplanen for en national brintstrategi, som indgår i REPowerEU-kapitlet i genopretnings- og resiliensplanen. Denne reform har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger, som blev rettet til Slovakiet i 2020, 2022 og 2023, om at mindske den samlede afhængighed af fossile brændstoffer. Gennem opførelsen af nye vedvarende energikilder til elektricitet (under genopretnings- og resiliensplanen) sigter Slovakiet desuden mod at producere yderligere 122,4 MW elektricitet. Denne investering har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2022, 2023 og 2020, hvori det blev anbefalet at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. Slovakiet har desuden medtaget en investering (under genopretnings- og resiliensplanen) for at modernisere energidistributionssystemerne med henblik på at lette procedurerne for tilslutning af vedvarende energi til nettet og har dermed til hensigt at efterkomme de landespecifikke henstillinger fra 2020, 2022 og 2023.

(32) Med hensyn til den fælles prioritet om forsvarskapacitet indeholder planen en foranstaltning til gennemførelse af udvalgte projekter, som navnlig omfatter udvikling af pansrede køretøjer med 8-hjulstræk og et mellemdistance-luftværnssystem, som led i forsvarsministeriets langsigtede udviklingsplan frem mod i 2035.

(33) Planen omfatter desuden en politisk foranstaltning, der skal erstatte den eksisterende forældrepension med en mekanisme, der gør det muligt at refundere en del af den betalte skat til forældre, og som har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2024 om behovet for at opretholde de offentlige finansers holdbarhed og reducere omkostningskrævende udgiftsforanstaltninger. Desuden vil en foranstaltning til reduktion af antallet af tjenestemænd og offentligt ansatte med 5 000 mellem 2025 og 2027 bidrage til at begrænse de offentlige udgifter (landespecifik henstilling fra 2024). Derudover indeholder planen også en reform af det centrale system til hospitalsforvaltning (under genopretnings- og resiliensplanen), som har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger for 2019 og 2020 vedrørende de offentlige finansers holdbarhed for så vidt angår sundhedssektoren og behovet for at styrke sundhedssektorens modstandsdygtighed, en reform af indførelsen af det nye domstolsnetværk (under genopretnings- og resiliensplanen), som er en reaktion på de landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2020 vedrørende retssystemets effektivitet, og en foranstaltning vedrørende oprettelsen af fælles servicecentre (under genopretnings- og resiliensplanen) for at forbedre effektiviteten af væsentlige offentlige tjenester, som har til formål at efterleve de landespecifikke henstillinger fra 2020 og 2024 om forbedring af kvaliteten af de offentlige tjenester.

(34) Planen indeholder oplysninger om sammenhængen og, hvor det er relevant, komplementariteten med fondene under samhørighedspolitikken og Slovakiets genopretnings- og resiliensplan. Planen omfatter specifikt en investering – omfattet af genopretnings- og resiliensplanen (investering 4 under komponent 16) – der opretter fælles servicecentre, der øger effektiviteten af og adgangen til væsentlige offentlige tjenester. Finansieringen af personalekapaciteten i de fælles servicecentre vil blive sikret gennem en indkaldelse, der finansieres med midler fra samhørighedsfondene.

(35) Planen indeholder en oversigt over behovet for offentlige investeringer i Slovakiet i relation til EU's fælles prioriteter. Med hensyn til den fælles prioritet om en retfærdig grøn og digital omstilling, herunder overensstemmelse med den europæiske klimaforordning, omfatter foranstaltningerne øget energieffektivitet på tværs af alle sektorer og erstatning af brugen af fossile brændstoffer med mere bæredygtige alternativer og kanalisering af investeringer i kernekraft, solenergi og vindkraft. Investeringsbehovene fokuserer desuden på at forbedre adgangen til og anvendelsen af digitale offentlige tjenester i overensstemmelse med Slovakiets nationale strategiske køreplan for det digitale årti. For at sikre social og økonomisk modstandsdygtighed planlægger Slovakiet at øge de offentlige udgifter til forskning og udvikling gradvist frem mod 2030. Med hensyn til at øge energisikkerheden anerkender Slovakiet behovet for at diversificere importen af forskellige typer råmaterialer som en investeringsløsning på mellemlang sigt ved at oprette nye sammenkoblinger og investere i vedvarende energikilder og kernekraft på lang sigt. Endelig fortsættes investeringerne i moderniseringsprojekter på forsvarsområdet i landet for at garantere sikkerheden, opfylde NATO's og EU's forpligtelser og opretholde den regionale stabilitet og med det primære mål at levere nyt og moderne militært udstyr, der er fuldt kompatibelt med NATO-medlemslandenes udstyr. Planen omfatter en stigning i forsvarsudgifterne for at nå et mål på 2 % af BNP i overensstemmelse med NATO's forpligtelser.

Konklusion på Kommissionens vurdering

(36) Overordnet set finder Kommissionen, at Slovakiets plan opfylder kravene i forordning (EU) 2024/1263.

RÅDETS SAMLEDE KONKLUSION

(37) Rådet ser med tilfredshed på Slovakiets mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag og mener, at en fuldstændig gennemførelse heraf vil bidrage til at sikre sunde offentlige finanser og støtte holdbarheden af den offentlige gæld samt bæredygtig og inklusiv vækst.

(38) Rådet noterer sig Kommissionens vurdering af planen. Rådet opfordrer imidlertid Kommissionen til at forelægge sin vurdering af fremtidige planer i et særskilt dokument i forhold til Kommissionens henstillinger med henblik på Rådets henstillinger.

(39) Rådet noterer sig Kommissionens vurdering af nettoudgiftskursen og de vigtigste makroøkonomiske antagelser i planen, herunder i forbindelse med Kommissionens forudgående vejledning, samt betydningen af planens nettoudgiftskurs for det offentlige underskud og den offentlige gæld. Rådet noterer sig Kommissionens vurdering, at de makroøkonomiske og finanspolitiske antagelser, selv om de i nogle tilfælde afviger fra Kommissionens antagelser, bl.a. for at tage højde for ajourførte makroøkonomiske og finanspolitiske data, generelt er behørigt begrundede og understøttet af sunde økonomiske argumenter. Rådet noterer sig planens brede finanspolitiske strategi og risiciene forbundet med udsigterne, som kan påvirke realiseringen af det makroøkonomiske scenario samt de underliggende antagelser og opfyldelsen af planens nettoudgiftskurs. Rådet ser navnlig også med tilfredshed på, at relevante interessenter blev inddraget på nationalt plan forud for indgivelsen af planen. Rådet noterer sig også, at geopolitiske risici kan lægge pres på forsvarsudgifterne.

(40) Rådet forventer, at Slovakiet er rede til at tilpasse sin finanspolitiske strategi efter behov for at sikre, at landets nettoudgiftskurs opfyldes. Rådet er besluttet på nøje at overvåge den økonomiske og finanspolitiske udvikling, herunder den, der ligger til grund for scenariet i planen.

(41) Rådet mener, at der i god tid inden næste runde af den finanspolitiske overvågning er behov for yderligere drøftelser med henblik på at nå frem til en fælles forståelse af betydningen for den årlige overvågning af vækstraterne i de kumulative nettoudgifter.

(42) Rådet noterer sig Kommissionens beskrivelse af de reform- og investeringsbehov og de påtænkte reformer og investeringer, der reagerer på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, og understreger betydningen af at sikre gennemførelsen af disse reformer og investeringer. Rådet vil på grundlag af rapporter fra Kommissionen vurdere disse reformer og investeringer og overvåge deres gennemførelse inden for rammerne af det europæiske semester.

(43) Rådet ser frem til Slovakiets årlige statusrapporter, der navnlig skal indeholde oplysninger om fremskridtene med gennemførelsen af den nettoudgiftskurs, som Rådet har fastsat, og gennemførelsen af bredere reformer og investeringer inden for rammerne af det europæiske semester.

(44) I overensstemmelse med artikel 17 i forordning (EU) 2024/1263 bør Rådet rette en henstilling til Slovakiet om fastsættelse af den nettoudgiftskurs, der er anført i planen,

HENSTILLER, at Slovakiet

1. sikrer, at væksten i nettoudgifter ikke overstiger de maksimumsgrænser, der er fastsat i bilag I til denne henstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21. januar 2025.

På Rådets vegne

A. DOMAŃSKI

Formand

BILAG I

Maksimale vækstrater for nettoudgifterne
(årlige og kumulerede vækstrater, i nominelle tal)

Slovakiet

År		2025	2026	2027	2028
Vækstrater (i %)	Årlig	3,8	0,9	1,6	1,5
	Kumuleret (*)	10,3	11,2	13,0	14,8

(*) De kumulerede vækstrater beregnes med 2023 som basisår. De kumulative vækstrater anvendes i den årlige overvågning af efterfølgende overholdelse i kontrolkontoen.